

Imperialismin ja kolonialismin tuolle puolen

Joel Kuortti

Tieteessä tapahtuu -lehdessä 8/2005 Eino Lyytinen vastasi selventävästi kirjoitukseeni, joka oli lehdessä 7/2005. Kuten hän tuo esille, olisi imperialismin ja kolonialismin jälki-vaikutusten pohtiminen tärkeää. Samaan aiheeseen tarttui myös Timo Särkkä pohtiesaan samaisessa lehdessä mahdollisuuksia selittää ”siirtomaaperinnön sitkeää elämää Britannian entisten siirtomaiden arkitodellisuuksissa”. Näillä perustein toivoisi viriävän keskustelua, ei vain Britannian vaan koko koloniaalisen maailman perinnön vaikutuksista – myös Suomessa ja Suomeen.

Jälkikoloniaalin teorian leimaaminen ideologiseksi kiihkoksi ja intohimoksi, kuten Särkkä sitä luonnehtii, ei vuorostaan tee oikeutusta tuon teoriakentän monimuotoisuudelle ja -lähtöisyydelle.

Kriittisessä teoriassa, johon jälkikoloniaali teoriakin voidaan lukea, on toki myös enemmän tai vähemmän ideologisia tai utooppisia

näkökulmia, mutta siihen kuuluu myös avoin kontekstualisointi ja positiointi (esimerkiksi dekonstruktion tai feminismin tavoin), jolloin nuo lähtökohdat asetetaan kriittisen tarkastelun alaiseksi eikä oleteta jonkinlaista ideaalista tieteen kontekstistaan ja tekijästään vapaata objektiivisuutta.

Itse erityisesti intialaisen jälkikoloniaalin kirjallisuuden ja kulttuurin tutkijana voin vain toivoa, että keskustelu aiheesta jatkuu, koska joka tapauksessa kolonialismin ja imperialismin vaikutusten arviointi on ristiriitaista ja vasta aluillaan. Osaltaan tätä kritiikkiä käydään avoimen globalisaatiokriittisissä taloudellis-poliittisissa ympyröissä, mutta vastaavasti tarvitaan tutkimuksellisia

Kirjoittaja on erikoistutkija Joensuun yliopiston Vieraiden kielten laitoksella ja dosentti Jyväskylän yliopiston Nykykulttuurin tutkimuskeskuksessa.